Rättelse till rådets beslut 2006/977/Euratom av den 19 december 2006 om det särskilda program som genom direkta åtgärder skall genomföras av Gemensamma forskningscentrumet för genomförande av sjunde ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (2007–2011)

(Europeiska unionens officiella tidning L 400 av den 30 december 2006)

Beslut 2006/977/Euratom skall vara som följer:

RÅDETS BESLUT

av den 19 december 2006

om det särskilda program som genom direkta åtgärder skall genomföras av Gemensamma forskningscentret för genomförande av sjunde ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (2007–2011)

(2006/977/Euratom)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 7,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

efter att ha hört vetenskapliga och tekniska kommittén och Gemensamma forskningscentrets styrelse, och

av följande skäl:

(1) I enlighet med artikel 7 i fördraget skall rådets beslut 2006/970/Euratom av den 18 december 2006 om sjunde ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) verksamhet inom området forskning och utbildning (2007–2011) ([3]) (nedan kallat ”ramprogrammet”) genomföras med hjälp av särskilda program med de närmare villkoren för genomförandet, programmets längd och de medel som bedöms nödvändiga.

(2) Gemensamma forskningscentrets, nedan kallat ”GFC”, forsknings- och utbildningsverksamhet bör genomföras genom så kallade direkta åtgärder inom ramen för ett särskilt GFC-program för genomförande av Euratoms ramprogram.

(3) Vid genomförandet av sitt uppdrag bör GFC ge kundstyrt vetenskapligt och tekniskt stöd till EU:s beslutsprocess, garantera stöd till genomförande och övervakning av befintliga strategier och reagera på nya politiska frågor. För att uppfylla sitt uppdrag bör GFC bedriva forskning av högsta jämförbara europeiska kvalitet, bl.a. genom att upprätthålla sin egen vetenskapliga excellens.

(4) Vid genomförandet av detta särskilda program bör man betona främjande av forskares rörlighet och utbildning samt innovation inom gemenskapen. GFC bör särskilt bedriva ändamålsenlig utbildningsverksamhet på området kärnsäkerhet och skyddsåtgärder.

(5) Detta särskilda program bör genomföras på ett flexibelt, effektivt och öppet sätt, varvid hänsyn bör tas till GFC-användarnas relevanta behov och gemenskapens politikområden, samtidigt som målsättningen att skydda gemenskapens ekonomiska intressen beaktas. Den forskningsverksamhet som genomförs inom ramen för programmet bör, där så är lämpligt, anpassas till dessa behov och till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen samt syfta till att uppnå vetenskaplig excellens.

(6) EG-ramprogrammets regler för företags, forskningscentrums och universitets deltagande och för spridning av forskningsresultat (nedan kallade ”reglerna för deltagande och spridning”) med koppling till direkta åtgärder bör också gälla för FoU-verksamhet inom ramen för detta särskilda program.

(7) För genomförandet av detta program kan det vara lämpligt att delta i internationellt samarbete med tredjeländer och internationella organisationer utöver det samarbete som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett associeringsavtal, särskilt på grundval av artikel 2 h och artiklarna 101 och 102 i fördraget.

([1]) Yttrandet avgivet den 30 november 2006 (ännu ej offentliggjort i EUT).
([2]) EUT C 185, 8.8.2006, s. 10.
([3]) EUT L 400, 30.12.2006, s. 60. Beslutet rättat på s. 21 i detta nummer av EUT.

(8) I samband med utvidgnings- och integrationsverksamhet avser GFC främja integration i sin verksamhet av de nya medlemsstaternas organisationer och forskare, särskilt när det gäller de vetenskapliga och tekniska delarna av EU:s regelverk, och ett ökat samarbete med organisationer och forskare från anslutnings- och kandidatländer. En stegvis öppning planeras också gentemot EU:s grannländer, särskilt i de frågor som prioriteras i den europeiska grannskapspolitiken.

(9) Forskning som bedrivs inom ramen för detta särskilda program bör vara förenlig med grundläggande etiska principer, bland annat dem som återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(10) GFC bör fortsätta att skapa ytterligare resurser med hjälp av konkurrensutsatt verksamhet. Denna verksamhet omfattar deltagande i ramprogrammets indirekta åtgärder, arbete utfört av tredje part och, i mindre omfattning, utnyttjande av immateriella rättigheter.

(11) Man bör se till att ramprogrammet har en sund ekonomisk förvaltning och att det genomförs på ett så effektivt och användarvänligt sätt som möjligt, och att det samtidigt är rättsligt säkert och tillgängligt för alla deltagare, i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget ([1]) och kommissionens förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002 ([2]) om genomförandebestämmelser för den budgetförordningen med eventuella framtida ändringar.

(12) Lämpliga åtgärder som står i proportion till Europeiska gemenskapernas finansiella intressen bör vidtas för att kontrollera dels hur effektivt det beviljade stödet är, dels hur effektivt de beviljade medlen används och för att förhindra oegentligheter och bedrägerier, och nödvändiga mått och steg bör vidtas för att återkräva stöd som gått förlorat, utbetalats felaktigt eller använts på fel sätt i enlighet med förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002, förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002, rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ([3]), rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter ([4]) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) ([5]).

([1]) EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.
([2]) EGT L 357, 31.12.2002, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG, Euratom) nr 1248/2006 (EUT L 227, 19.8.2006, s. 3).
([3]) EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.
([4]) EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.
([5]) EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

(13) Kommissionen bör i vederbörlig ordning sörja för en oberoende utvärdering av den verksamhet som genomförs inom ramen för detta program.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det särskilda programmet för Gemensamma forskningscentrets direkta forsknings- och utbildningsåtgärder, nedan kallat ”det särskilda programmet”, antas härmed för perioden 1 januari 2007–31 december 2011.

Artikel 2

I det särskilda programmet skall det fastställas vilken verksamhet Gemensamma forskningscentret skall bedriva på kärnenergiområdet för att stödja alla slag av forskning som i gränsöverskridande samarbete utförs på följande tematiska områden:

a) Kärnavfallshantering, miljöpåverkan.

b) Kärnteknisk säkerhet.

c) Fysiskt skydd.

Målen och huvudlinjerna för dessa verksamheter anges i bilagan.

Artikel 3

I enlighet med artikel 3 i ramprogrammet skall det belopp som anses nödvändigt för att genomföra det särskilda programmet uppgå till 517 miljoner EUR.

Artikel 4

All forskningsverksamhet som genomförs inom det särskilda programmet skall vara förenlig med grundläggande etiska principer.

Artikel 5

1. Det särskilda programmet skall genomföras med hjälp av direkta åtgärder såsom fastställs i bilaga II till ramprogrammet.

2. Reglerna för deltagande och spridning av resultat med koppling till direkta åtgärder skall gälla för det särskilda programmet.

Artikel 6

1. Kommissionen skall utarbeta ett flerårigt arbetsprogram för genomförande av det särskilda programmet, med en tidsplan för genomförandet och en detaljerad redogörelse för målen och de vetenskapliga och tekniska prioriteringarna i bilagan.

2. I det fleråriga arbetsprogrammet skall relevant forskningsverksamhet som genomförs av medlemsstaterna, associerade stater samt europeiska och internationella organisationer beaktas. Det skall uppdateras vid behov.

Artikel 7

Kommissionen skall se till att den oberoende utvärdering som föreskrivs i artikel 6 i ramprogrammet genomförs av verksamheten på de områden som omfattas av det särskilda programmet.

Artikel 8

Detta beslut träder ikraft den tredje dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 9

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 19 december 2006.

På rådets vägnar

J. KORKEAOJA

Ordförande

BILAGA

GFC:s EURATOMPROGRAM

1. **Syfte**

Att ge gemenskapspolitiken kundstyrt vetenskapligt och tekniskt stöd i kärnenergifrågor, garantera stöd till genomförande och övervakning av befintliga strategier och reagera flexibelt på nya politiska frågor.

2. **Tillvägagångssätt**

GFC:s uppdrag är att tillhandahålla ett kundstyrt vetenskapligt och tekniskt stöd för utformning, utveckling, genomförande och övervakning av gemenskapens politik med syftet att europeisk forskning skall behålla sin framskjutna position. GFC:s uppdrag innebär också att GFC skall bedriva forskningsverksamhet av hög kvalitet i nära kontakt med näringslivet och andra organ och upprätta nätverk med offentliga och privata institutioner i medlemsstaterna. Det finns inslag av båda dimensionerna i allt arbete som GFC utför. Vilken dimension som överväger beror dock på verksamheten, som kan omfatta allt från direkt stöd till kommissionen till grundforskning i ett brett europeiskt eller internationellt perspektiv.

GFC:s nukleära verksamhet syftar till att uppfylla de forsknings- och utvecklingsåtaganden som fastställs i Euratomfördraget och till att stödja kommissionen och medlemsstaterna i frågor som rör kärnämneskontroll och icke-spridning, avfallshantering, säkerheten i kärnenergianläggningar och i samband med kärnbränslecykeln, radioaktivitet i miljön och strålskydd.

Syftet med det särskilda programmet är att utveckla och samla in kunskap, att tillhandahålla viktiga vetenskapliga och tekniska data och att ge stöd i kärnenergifrågor när det gäller kärnteknisk säkerhet och fysiskt skydd, tillförlitlighet, hållbarhet och kontroll, inklusive bedömning av innovativa och framtida system. Syftet med deltagandet i ramprogrammets indirekta åtgärder är att uppnå största möjliga samstämmighet med det institutionella arbetsprogrammet enligt avsnitt 3 nedan.

Ett av dagens största problem på kärnenergiområdet är bristen på kunskap och expertis och framför allt bristen på tekniska lösningar och metoder för hanteringen av kärnmaterial och strålningsfält. GFC kommer även fortsättningsvis att fungera som en europeisk referens för spridning av information och för utbildning av unga forskare och ge andra forskare tillgång till dess infrastrukturer för att på så vis befästa Europas kunnande på kärnenergiområdet.

Ännu ett syfte är att ytterligare utveckla samverkan genom nätverksbyggande i Europa och i världen. I detta sammanhang blir GFC:s möjlighet att delta i expertnätverk och integrerade projekt särskilt viktig.

GFC kommer dessutom att underlätta en faktabaserad debatt och välgrundade beslut om vilken energimix som är lämplig för att tillgodose de europeiska energibehoven (inbegripet förnybara energikällor och kärnkraft).

3. **Verksamhet**

3.1 *Kärnavfallshantering, miljöpåverkan*

3.1.1 Karakterisering, lagring och slutförvaring av utbränt bränsle

Hanteringen av utbränt bränsle och högaktivt kärnavfall omfattar transportkonditionering, lagring och djupförvar. Det viktigaste målet är att förhindra utsläpp av radionuklider i biosfären i ett mycket långt tidsperspektiv. Konstruerade och naturliga barriärers utformning, utvärdering och funktion i det relevanta tidsperspektivet är viktiga moment när det gäller att uppnå dessa mål. Resultaten beror bland annat på bränslets beteende.

GFC strävar efter att samla in uppgifter om det utbrända bränslets beteende i ett långt tidsperspektiv och att utveckla metoder för en tillförlitlig bedömning av konstruerade system med tonvikt på avfallskollinas hållfasthet och på benchmarking av riskorienterade beslutskriterier.

Undersökning av bränslets beteende i laboratorieförsök under representativa förhållanden kommer att ge relevanta bidrag till utveckling och validering av modeller för långsiktiga prognoser. GFC kommer också att delta i olika europeiska ansträngningar när det gäller att hitta säkra slutförvaringslösningar och aktivt verka för kunskapsöverföring mellan olika länder.

3.1.2 Separation, transmutation och konditionering

Programmets viktigaste uppgifter är fortfarande att sörja dels för en optimering av bränsleseparationen för avskiljning av vissa långlivade radionuklider, dels för tillverkning och karakterisering av säkra och tillförlitliga bränslen eller strålmål för transmutation av aktinider.

Studien av dessa alternativa strategier för avfallshantering fortsätter att tilldra sig stor uppmärksamhet, eftersom de avsevärt skulle minska slutförvarets långsiktiga risker. När det gäller transmutation undersöks vid sidan av särskilda aktinidförbränningsanläggningar också fasta och termiska reaktorer. I de flesta av de koncept som föreslås för framtida reaktorsystem ingår sådan selektiv separation av radionuklider.

På lång sikt kommer kärnavfallshanteringen framför allt att förbättras genom utvecklingen av inerta matriser för konditionering av högaktivt avfall, som leder till en tydlig minskning av antalet långlivade radionuklider och en betydande volymminskning i avfallsanläggningarna.

GFC kommer på detta område att driva nya anläggningar för avancerad separation och för tillverkning av bränslen och strålmål (laboratoriet för studie av mindre aktinider). GFC kommer också att utföra bestrålningsprov på strålmål och bränslen och ta fram grundläggande nukleära data för transmutation. Slutligen kommer man genom korrosions- och urlakningsstudier att fastställa den kemiska motståndskraften hos matriser för konditionering av aktinider.

3.1.3 Grundläggande aktinidforskning

Syftet med grundforskningen, som är nära kopplad till utbildningsverksamheten, är att ta fram grundläggande kunskaper som ökar insikten i de fysiska processerna i kärnbränsle (från energiproduktion till avfallshantering). Grundforskningen kommer att inriktas på materialens termofysikaliska egenskaper, på aktinidlagringssystemens ytegenskaper och på grundläggande fysiska och kemiska egenskaper.

GFC:s anläggningar, bland annat aktinidlaboratoriet, kommer att fortsätta att ta emot forskare från framför allt europeiska universitet.

3.1.4 Nukleära data

Förslagen till utformning av särskilda förbränningsanläggningar för mindre aktinider och de avancerade koncepten för kärnenergiproduktion gör att det krävs mycket bättre nukleära data.

GFC kommer att göra mätningar av nukleära data för kärnavfallshanteringen. Nya tekniska rön har avsevärt förbättrat mätningsmöjligheterna. GFC är också djupt engagerat i utvecklingen av grundläggande nukleära teorier för modelleringen av reaktioner som inte går att utlösa genom experiment.

Mättekniken för radionuklider kompletterar detta arbete med mätningar för framtagning av bättre data om kärnsönderfall för klyvbara material och klyvningsprodukter. Tillförlitliga data från experiment krävs också för validering av teorier och modeller som ligger till grund för strålskyddsföreskrifter.

3.1.5 Medicinska tillämpningar av kärnforskningsresultat

GFC:s kärnanläggningar och kärnexpertis har resulterat i en rad medicinska tillämpningar. De har sitt upphov i forskning om produktion av nya isotoper, utveckling av kliniskt referensmaterial och stöd till nya cancerbehandlingsmetoder. GFC strävar efter att göra dessa nya tillämpningar tillämpliga för användning på sjukhus och inom läkemedelsindustrin.

3.1.6 Mätning av radioaktivitet i miljön

GFC använder sin spåranalysexpertis för att kontrollera radioaktiva utsläpp från kärnenergianläggningar. Arbetet omfattar också studier om aktinidernas speciering, spridningsmönster i biosfären och radiotoxicitet. Mot bakgrund av de nya gränsvärdena för radionuklider i livsmedelsingredienser kommer GFC att ta fram analysteknik och relevant referensmaterial. GFC kommer att jämföra resultaten från medlemsstaternas övervakningslaboratorier för att bedöma de rapporterade övervakningsuppgifternas jämförbarhet och för att främja harmoniseringen av systemen för mätning av radioaktivitet.

3.1.7 Kunskapshantering och utbildning

För nya generationer av kärnkraftsforskare och kärnkraftstekniker är det viktigt att upprätthålla och fördjupa sin kärnforskningskunskap med hjälp av tidigare experiment, resultat, tolkningar och kompetens. Detta gäller framför allt för de områden där tre decenniers kunskap om analys av reaktordrift och reaktorsäkerhet har sammanförts i komplexa analysinstrument såsom modeller och datakoder. I syfte att förhindra eventuell förlust av kunskap och brist på nya forskare och tekniker på området kärnteknik kommer GFC att sträva efter att behålla den kunskap som är

nödvändig och se till att denna kunskap är lättillgänglig, klart strukturerad och väldokumenterad. Därutöver kommer GFC att uppmuntra utveckling för nya forskare och tekniker på området kärnenergi bl.a. genom att locka till sig unga forskare och tekniker på detta område. GFC kommer också att stödja den högre utbildningen i Europa. GFC kommer dessutom att bidra till bättre kommunikation om kärnenergifrågor, särskilt i fråga om allmänhetens acceptans. På mer global nivå kommer GFC att bidra till utarbetandet av strategier för ett allmänt energimedvetande.

3.2 *Kärnteknisk säkerhet*

3.2.1 Kärnreaktorsäkerhet

För att man skall kunna bibehålla och förbättra säkerhetsnivån hos västerländska och ryska typer av kärnkraftverk krävs en utökning och validering av avancerade och förbättrade metoder för säkerhetsbedömning och tillhörande analysinstrument. Det kommer att göras undersökningar med hjälp av riktade experiment för att man skall kunna validera och kontrollera instrumenten för säkerhetsbedömning och öka kunskapen om de underliggande fysiska fenomenen och processerna. GFC deltar fullt ut i de internationella ansträngningarna för att uppnå en avancerad kärnreaktorsäkerhet.

3.2.2 Kärnbränslesäkerheten i EU:s kärnreaktorer

Bränslesäkerhet handlar främst om förebyggande och begränsning av följderna av hypotetiska olyckor. De båda viktigaste forskningsaspekterna är bränsleelementens mekaniska hållfasthet under reaktorns livstid och bränslets reaktion på övergångstillstånd och allvarliga reaktorolyckor, i värsta fall härdsmälta.

GFC medverkar i detta sammanhang i den aktuella strategin för bränsleutveckling som syftar till ökad säkerhet och minskade civila och militära plutoniumlager. GFC kommer att testa bränslets beteende och egenskaper i HFR-reaktorn. Dessutom kommer de egenskaper som påverkar prestandan att mätas.

3.2.3 Säker drift av avancerade kärnenergisystem

I hela världen undersöks nya reaktorstrategier som ett öppet forskningsämne. Ett exempel är scenariot med färdplanen för fjärde generationen, som bygger på en omfattande utvärdering med beaktande av allmänhetens synpunkter, exempelvis i fråga om bättre säkerhet, mindre avfall och bättre skydd mot spridning.

Det är viktigt att GFC spelar sin fullständiga roll direkt och som samordnare av EU:s bidrag i detta globala initiativ, där de viktigaste forskningsorganisationerna medverkar. Arbetet gäller uteslutande områden där säkerhetsfrågor och skyddsåtgärder i samband med innovativa kärnbränslecykler, bland annat karakterisering, provning och analys av nya bränslen kan förbättras. Det kommer att utarbetas säkerhets- och kvalitetsmål, säkerhetskrav och avancerade utvärderingsmetoder för system. Kommissionen och berörda myndigheter i medlemsstaterna kommer systematiskt att informeras om arbetet, främst inom ramen för regelbundna samordningsmöten.

3.3 *Fysiskt skydd*

3.3.1 Kärnämneskontroll

Dimensionen icke-spridning blir allt viktigare och det är av avgörande betydelse för säkerheten för EU:s medborgare att den kapacitet som krävs kommer att vara fortsatt tillgänglig. GFC:s verksamhet på detta område består av tekniskt stöd dels till kommissionen inom ramen för Euratomfördraget, dels till IAEA (Internationella atomenergiorganet) inom ramen för icke-spridningsfördraget. Målet är ökad automatisering och tillämpning av bättre instrument för analys av data för att minska belastningen på inspektörer och kärnenergiindustri.

GFC har visserligen över 30 års erfarenhet av stödverksamhet till Euratom- och icke-spridningsfördragen, men det krävs fortsatta tekniska innovationer och förbättringar för att man skall kunna genomföra strategin i fråga om kärnämneskontroll, som ständigt vidareutvecklas. GFC:s verksamhet måste vidareutvecklas för att de uppsatta målen skall kunna uppnås. Verksamheten kommer dock även fortsättningsvis att omfatta kontroll och spårning, inneslutnings- och övervakningsteknik, mätningsmetoder för kärnmaterial, framtagande av kärnreferensmaterial och tillhandahållande av utbildning, särskilt för IAEA:s och kommissionens inspektörer.

3.3.2 Tilläggsprotokollet

Syftet med tilläggsprotokollet är att se till att det inte förekommer någon odeklarerad nukleär verksamhet. För protokollets genomförande krävs en del andra metoder än för kontroll av redovisning av kärnmaterial. I stället krävs

en övergripande redogörelse för ett lands nukleära verksamhet, utförligare anläggningsdeklarationer och mer varierade inspektioner. Inspektionerna kan behöva omfatta fjärrövervakning, övervakning av verksamhet utanför anläggningen och analys av partiklar i miljön för att man skall kunna upptäcka odeklarerad nukleär verksamhet.

GFC:s mål är att övergå till att följa upp överföringen av kärnmaterial i realtid och att analysera data på ett integrerat sätt. GFC kommer särskilt att ta fram och validera instrument för analys av data och en metod som bygger på systemanalys.

3.3.3 Insamling av data från öppna källor om icke-spridning av kärnmaterial

För att kunna bistå kommissionen och samarbeta med IAEA och medlemsstaternas myndigheter kommer GFC att fortsätta att systematiskt samla in och analysera uppgifter om icke-spridning av kärnmaterial från olika källor (Internet, facklitteratur, databaser), (eventuellt material också om andra massförstörelsevapen och bärare). Uppgifterna kommer att användas för rapporter om vissa länder där man noggrant kommer att följa utvecklingen av den nukleära verksamheten och av import respektive export av sådan utrustning och teknik som kan användas för framställning av kärnvapen eller som kan användas för både civila och militära syften. Uppgifterna från dessa öppna källor kommer att underbyggas med satellitbilder. Till stöd för detta arbete kommer GFC att vidareutveckla tekniken för flerspråklig Internetsökning, kunskapshantering och datautvinning.

3.3.4 Bekämpning av illegal handel med kärnmaterial med bland annat nukleär kriminalteknik

Spårning och identifiering av kärnmaterial som är föremål för olaglig transport eller lagring är ett viktigt led i kampen mot illegal handel. Nukleär kriminalteknik ger ledtrådar till det beslagtagna materialets ursprung. En fortsatt viktig fråga är upprättandet av lämpliga handlingsplaner för det fall att kärnmaterial spåras. GFC kommer att öka samarbetet med nationella myndigheter och internationella organisationer (ITWG, IAEA osv.) inom nukleär kriminalteknik och illegal handel.

Etiska aspekter

Vid genomförandet av det särskilda programmet, och i den forskningsverksamhet som bygger på det, skall grundläggande etiska principer följas. Hit hör bland annat de principer som framgår av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, däribland skydd av människans värdighet och liv, skydd av personuppgifter och privatlivet samt av djuren och miljön i enlighet med gemenskapslagstiftningen och de senaste versionerna av tillämpliga internationella konventioner och uppförandekoder, såsom Helsingforsdeklarationen, Europarådets konvention om mänskliga rättigheter och biomedicin, vilken undertecknades i Oviedo den 4 april 1997, med tilläggsprotokoll, FN-konventionen om barnens rättigheter, Unescos universella deklaration om humangenomet och mänskliga rättigheter, FN-konventionen om bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen (BTV), det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, samt Världshälsoorganisationens (WHO) relevanta resolutioner.

Hänsyn kommer också att tas till de synpunkter som framförs av den europeiska rådgivande gruppen för etik inom bioteknik (1991–1997) och av den europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik (sedan 1998).

I överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen och de olika angreppssätt som tillämpas i Europa måste deltagare i forskningsprojekt följa gällande lagar, förordningar och etiska bestämmelser i de länder där forskningen kommer att genomföras. Nationella bestämmelser gäller under alla förhållanden, och forskningsverksamhet som är förbjuden i en given medlemsstat eller något annat land kommer inte att erhålla något gemenskapsfinansierat stöd i medlemsstaten eller landet i fråga.

I förekommande fall skall deltagarna i forskningsprojekten begära godkännande från relevanta nationella eller lokala etikkommittéer, innan FoTU-verksamheten inleds. Kommissionen kommer också systematiskt att genomföra en etisk granskning av sådana förslag som berör etiskt känsliga frågor eller som inte tillräckligt uppmärksammar etiska aspekter. I särskilda fall kan en etisk granskning genomföras under projektets genomförande.

Enligt protokollet om djurskydd och djurens välfärd, som fogats till fördraget, skall gemenskapen fullt ut ta hänsyn till djurens välfärd när gemenskapens politik utarbetas och genomförs – detta gäller även forskning. Enligt rådets direktiv 86/609/EEG ([1]) om skydd av djur som används för försök och andra vetenskapliga ändamål skall alla experiment utformas

([1]) EGT L 358, 18.12.1986, s. 1. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/65/EG (EUT L 230, 16.9.2003, s. 32).

så att man undviker att utsätta försöksdjuren för ångest, smärta och lidande i onödan; så få djur som möjligt skall användas; man skall ta i anspråk djur med den lägsta graden av neurofysiologisk känslighet och man skall se till att förorsaka minsta möjliga smärta, lidande, ångest eller bestående men. Förändringar av djurens arvsmassa och kloning av djur kommer endast i fråga om syftena är etiskt motiverade och villkoren är sådana att djurskydd garanteras och principerna om biologisk mångfald följs.

Vid genomförandet av detta program kommer kommissionen regelbundet att övervaka vetenskapliga framsteg och utvecklingen i fråga om nationella och internationella bestämmelser.